

FAIR/OPEN DATA
PRO UŽIVATELE
CF MAFIL

o M U N I

2023-02-22

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

M U N I
I C S

FAIR/Open data pro uživatele CF MAFIL

Iniciativa EOSC a národní implementace

Jiří Marek, ÚVT MU
marek@ics.muni.cz

2023-02-22

Obsah přednášky

1. Kontext
2. EOSC
3. Implementace EOSC v ČR

MUNI
ICS

Kontext

Strategie Open Science MU 2022–2028

Schváleno 1. 11. 2022

„Principy Open Science (otevřené vědy) jsou integrální součástí výzkumného procesu a infrastruktury služeb Masarykovy univerzity na úrovni srovnatelné s předními světovými výzkumnými organizacemi. To umožní univerzitě zvýšit kvalitu vědeckého výzkumu a podpořit systémovou změnu.“

V souladu s [mezinárodními trendy](#), výstupy konference [ICRI 2022](#) a nově prezentovanou [Brno Declaration on Fostering a Global Ecosystem of Research Infrastructures](#).

Politika Open Access

- **OA1:** Uchovávání vědeckých publikací MU
- **OA2:** Zvýšení dostupnosti vědeckých publikací MU

Specializovaná podpora pro rozvoj Open Access

- **OA3:** Repozitář MU
- **OA4:** Vydávání otevřených publikací

Financování Open Access

- **OA5:** Fond OA MU
- **OA6:** Adaptace EIZ na transformační model

Politika FAIR Data

- **FD1:** Strategie pro správu a zpřístupňování výzkumných dat MU
- **FD2:** Evidence výzkumných dat

Specializovaná podpora pro rozvoj FAIR Data

- **FD3:** Datový repozitář MU
- **FD4:** Podpora pro správu a zpřístupňování výzkumných dat

Infrastruktura FAIR Data

- **FD5:** Infrastruktura pro výzkumná data

Podpora pro vědce

- **OS1:** DMP+
- **OS2:** Lidské zdroje
- **OS3:** Vzdělávání a informovatnost
- **OS4:** Služby Open Science

Interní procesy

- **OS5:** Politiky na jednotlivých HS
- **OS6:** Open Science v kontextu evaluace vědy
- **OS7:** Open Science a grantová schémata MU

Standardy

- **OS8:** DOI
- **OS9:** ORCID
- **OS10:** OpenAIRE
- **OS11:** AOAP, ACAN

Spolupráce

- **OS12:** Národní iniciativy
- **OS13:** Mezinárodní iniciativy

MUNI
ICS

EOSC

European Open Science Cloud (EOSC)

The screenshot shows the homepage of the European Open Science Cloud (EOSC) Portal. At the top, there is a navigation bar with links: Contact us, Portal Home, Catalogue & Marketplace, Providers Dashboard, Providers Documentation, and Login. Below this is the EOSC logo and a secondary navigation bar with links: About, Services & Resources, Policy, Use Cases, Media, For providers, and Using the Portal. A search icon is also present. The main header features the text "EOSC Portal - A gateway to information and resources in EOSC" and a large graphic with the text "Using the EOSC Portal" and a button for "Training materials for users and providers". Below this is a section titled "Access the EOSC Portal Catalogue & Marketplace" with two tabs: "Scientific Domains" (selected) and "Categories". Under "Scientific Domains", there are nine icons representing different fields: Medical & Health Sciences, Engineering & Technology, Natural Sciences, Generic, Humanities, Agricultural Sciences, Social Sciences, and Other.

European Open Science CLOUD (EOSC)

- Federace (web) FAIR dat a souvisejících služeb.
 - Federace existujících i budoucích datových zdrojů.
 - Otevřený ekosystém souvisejících služeb.
- Budování Evropského výzkumného datového prostředí.
 - European Research Data Commons.
 - Ukládání a zpřístupnění FAIR dat (Findable, Accessible, Interoperable, Reusable).
- Velmi obecné formulace.
 - Příležitost pro státy a jejich instituce definovat konkrétní naplnění.
 - V každém případě musí obsahovat prostředí pro práci s daty.

Implementace EOSC v ČR

European Open Science Cloud (EOSC) v ČR

Úvodní stránka

e-INFRA
CZ

O NÁS ▾

SLUŽBY ▾

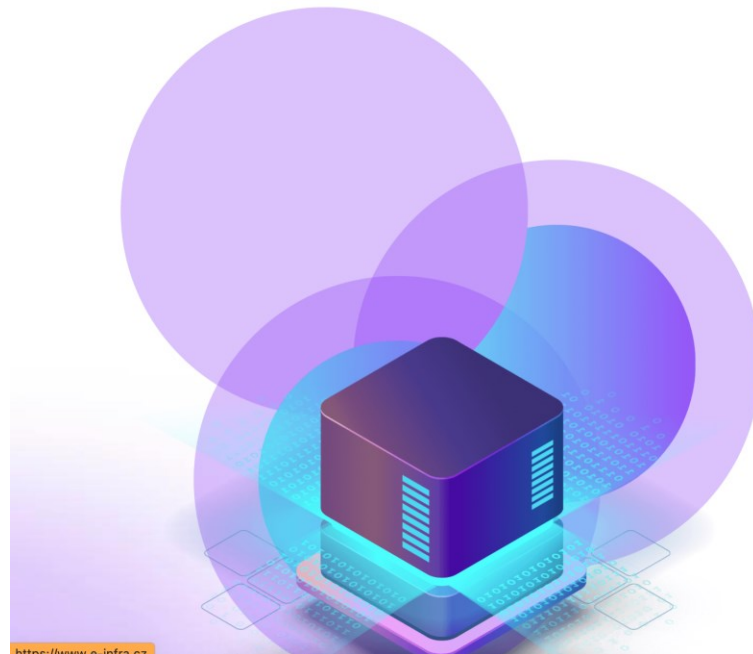
NOVINKY

KONTAKTY

EOSC ▾

KONFERENCE

ENGLISH

🏠 > EOSC

EOSC

European Open Science Cloud (EOSC) je evropská iniciativa zaměřená na rozvoj infrastruktury podporující postupy otevřené vědy v oblasti správy výzkumných dat.

[EOSC Roadshow 2022](#)

[Pracovní skupiny implementace EOSC v ČR](#)

Informace k organizaci a pracovním skupinám implementace EOSC v ČR.

[Sekretariát](#)

Provoz a podpora implementace EOSC v ČR.

EOSC a aktivity v ČR

- Implementace [European Open Science Cloud](#) (EOSC) v ČR.
 - Vychází z (dnes již obsahově do jisté míry překonaného) dokumentu [Architektura implementace iniciativy EOSC v ČR](#).
- Výzvy na podporu Open Science v ČR.
 - Schválen [Operační program Jan Amos Komenský \(OP JAK\)](#).
 - Z toho programu se očekávají velké projektové výzvy na podporu Open Science.
- [e-INFRA CZ](#)
 - [Zahájeny aktivity](#) směřující k implementaci podpory EOSC v ČR.
 - [Otevřené pracovní skupiny](#):
 - [Architektura národní datové infrastruktury](#)
 - [Metadatový adresář](#)
 - [Základní služby](#)
 - [Vzdělávání](#)

Národní repozitářová platforma

- Základní myšlenka – efektivita a sdílení vzácných zdrojů.
 - ČR není tak velká, aby potřebovala mnoho různých řešení.
 - Na českém trhu práce je jen omezený počet odborníků.
- Cílem je vybudovat platformu, pro tvorbu repozitářů (institucionálních, oborových, ...).
 - Společný technický základ – péče o hardware infrastrukturu, základní softwarové řešení a služby.
 - Multi-tenant řešení repozitářů – na společné platformě každý repozitář svoje URL, vzhled, správce, politiky, ...
- Zaměření na plnění FAIR principů.
 - Národní metadatový adresář jako centrální bod pro vyhledatelnost výzkumných dat z ČR.
- Nenahrazuje existující zavedené repozitáře.
 - Chce s nimi kooperovat – nabídka služeb, sklízení metadat apod.

Národní repozitářové platforma a FAIR principy

SERVICES

F1. (Meta)data are assigned a globally unique and persistent identifier

METADATA

F2. Data are described with rich metadata (defined by R1 below)

METADATA

F3. Metadata clearly and explicitly include the identifier of the data they describe

ARCHITECTURE

F4. (Meta)data are registered or indexed in a searchable resource

METADATA

I1. (Meta)data use a formal, accessible, shared, and broadly applicable language for knowledge representation.

METADATA

I2. (Meta)data use vocabularies that follow FAIR principles

METADATA

I3. (Meta)data include qualified references to other (meta)data

ARCHITECTURE

A1. (Meta)data are retrievable by their identifier using a standardised communications protocol

A1.1 The protocol is open, free, and universally implementable

A1.2 The protocol allows for an authentication and authorisation procedure, where necessary

ARCHITECTURE

A2. Metadata are accessible, even when the data are no longer available

METADATA

R1. (Meta)data are richly described with a plurality of accurate and relevant attributes

SERVICES

R1.1. (Meta)data are released with a clear and accessible data usage license

R1.2. (Meta)data are associated with detailed provenance

METADATA

R1.3. (Meta)data meet domain-relevant community standards

Zdroj: Miroslav Šimek, Kick-off meeting pracovní skupiny Architektura národní datové infrastruktury, 24. 11. 2021

Národní repozitářové platforma a infrastruktura

Národní datová infrastruktura (NDI)

Národní metadatový katalog (NMA)

Národní repozitářová platforma
(NRP)

Služby NDI

Tematické repozitáře

Ostatní
repozitáře

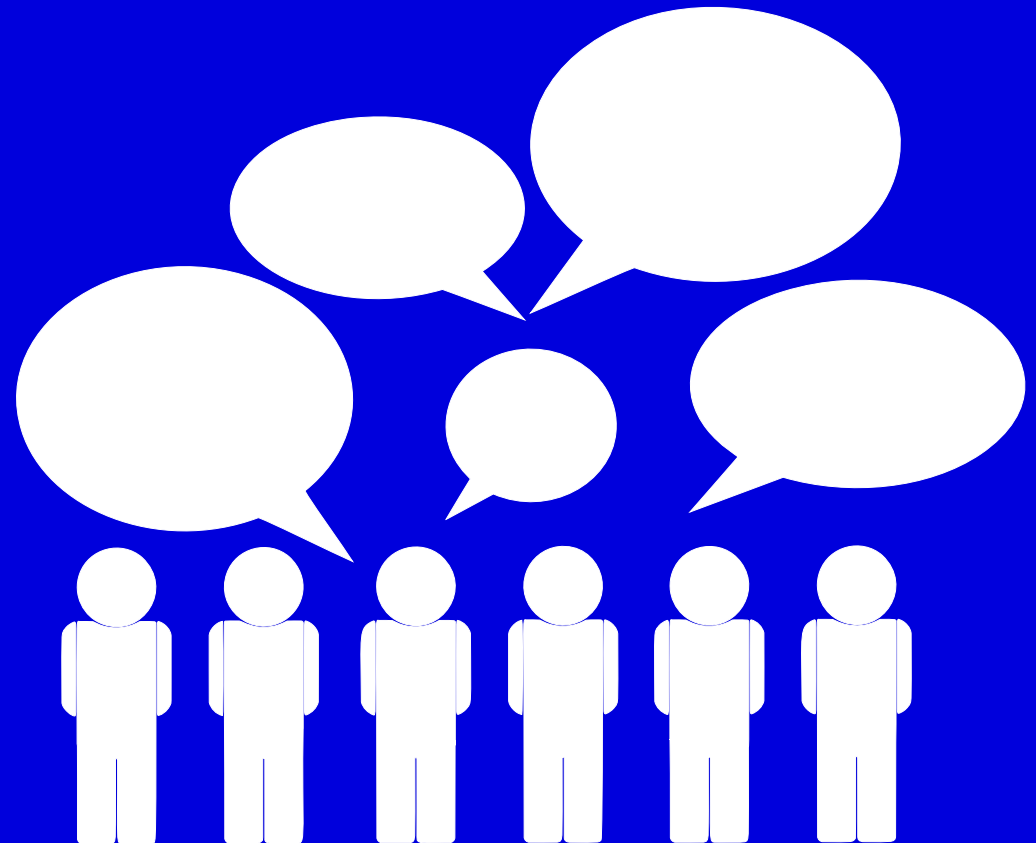
Služby NDI jsou dvojího typu:

- Základní technické služby typu AAI apod.
- EOSC-CZ Core služby (DMP, FAIR apod.)

Pro chod NDI jsou klíčové aktivity:

- Pracovních skupin EOSC-CZ (doporučení standardů a hledání konsensu mezi uživateli NDI)
- Sekretariátu EOSC-CZ starající se o administrativní chod implementaci NDI a komunikaci s EOSC EU úrovní. A dále nastavování politik, podmínek přístupu, zapojení i využití NDI
- Školícího centrum EOSC -CZ zajišťující koordinaci tvorby školících materiálů pro NDI
- Rozvoj pozic datových kurátorů na akademických a výzkumných institucích v ČR

Otázky?

Zdroj: [Communicate_communication_conference_2028004](#) od [OpenClipart-Vectors](#) z [Pixabay](#)

FAIR/OPEN DATA
PRO UŽIVATELE
CF MAFIL

o M U N I

2023-02-22

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY